

გაკვეთილი 20

Generic Relationship, Custom Manager Object

რა არის Generic Relationship?

Django-ში Generic Relation (ზოგადი კავშირი) გვჭირდება იმიტომ, რომ მოქნილი გავხადოთ მოდელებს შორის კავშირები. ეს საშუალებას გვაძლევს შევქმნათ ისეთი მოდელი, რომელიც შეიძლება დაუკავშირდეს სხვადასხვა სახის მოდელებს, მაგალითად:

- 1) კომენტარები, რომლებიც შეიძლება ეკუთვნოდეს სხვადასხვა ტიპის მოდელებს (პოსტი, პროდუქტი, მომხმარებელი)
- 2) ტეგები, რომლებიც შეიძლება მიმაგრებული იყოს სხვადასხვა ტიპის ობიექტებზე (პოსტზე, პროდუქტზე, კატეგორიაზე)
- 3) სურათი, რომელიც შეიძლება ეკუთვნოდეს სხვადასხვა ტიპის მოდელებს, მაგალითად პროდუქტზე, კატეგორიაზე, მომხმარებლის პროფილზე, პოსტზე და ა.შ

რა უპირატესობაა ჩვეულებრივი FK სთან შედარებით

1) მრავალმხრივი კავშირი:

- ForeignKey მხოლოდ ერთ კონკრეტულ მოდელს უკავშირდება
- Generic Relation რამდენიმე სხვადასხვა მოდელთან კავშირის შექმნის საშუალებას იძლევა

1) მოქნილობა:

- შეგიძლიათ შექმნათ ისეთი მოდელი, რომელიც დინამიურად დაუკავშირდება სხვადასხვა ტიპის მოდელებს
- არ გჭირდებათ წინასწარ განსაზღვრული კავშირები

1) კოდის სისუფთავე:

- არ გჭირდებათ ცალკეული ცხრილების შექმნა თითოეული კავშირისთვის
- ერთი მოდელი შეუძლია გაუმკლავდეს სხვადასხვა ტიპის ობიექტებთან კავშირს

ჩამოვკლონოთ რეპოზიტორი: <https://github.com/fantozy/joins-in-django-lesson-1>

შევხედოთ models.py ში არსებულ Image მოდელს


```
1 class Image(models.Model):
2     url = models.URLField()
3     content_type = models.ForeignKey(ContentType, on_delete=models.CASCADE)
4     object_id = models.PositiveIntegerField()
5     content_object = GenericForeignKey('content_type', 'object_id')
```

როგორ მუშაობს Generic Relation?

`GenericRelation` და `GenericForeignKey` გამოიყენება მაშინ, როდესაც ერთი მოდელი (`Image`) უნდა დაუკავშირდეს მრავალ სხვადასხვა მოდელს (`Category`, `Item` ან სხვა). ასეთი მოქნილობა ვერ მიიღწევა ჩვეულებრივი `ForeignKey`-ით, რადგან:

- `ForeignKey` დაკავშირებულია მხოლოდ ერთ კონკრეტულ მოდელთან.
- `Image` უნდა იყოს დაკავშირებული ყველა იმ მოდელთან, რომელთაც სურთ თავისი სურათების ქონა.

ამიტომ საჭიროა მექანიზმი, რომელიც გაიგებს:

- რომელ მოდელთან (მაგ., `Category` ან `Item`) გვაქვს კავშირი.
- კონკრეტულად რომელი ჩანაწერისთვის (მაგ., `Category.id=5` ან `Item.id=10`).

რატომაა საჭირო content_type?

`content_type` არის `ForeignKey` Django-ს სისტემურ `ContentType` მოდელზე. ეს მოდელი ინახავს ინფორმაციას აპლიკაციაში რეგისტრირებული ყველა მოდელის შესახებ.

როგორ მუშაობს?

- `content_type` ასოცირებულია იმ მოდელთან, რომლის ობიექტიც უნდა იყოს დაკავშირებული სურათთან.
- იგი გვაძლევს საშუალებას დავადგინოთ, რომელ მოდელთან (მაგ., `Category` ან `Item`) გვაქვს საქმე.

content_type-ის მუშაობის სქემა

როდესაც სურათი უკავშირდება კონკრეტულ მოდელს, **Image** მოდელში ინახება:

- **content_type**: დაკავშირებული მოდელის სახელი (**Category**, **Item** და ა.შ.).
- **object_id**: ამ მოდელის კონკრეტული ობიექტის ID.

მაგალითად:

ID	URL	ContentType	Object_ID
1	img1.jpg	Category (ID=7)	5
2	img2.jpg	Item (ID=15)	10

პირველი ჩანაწერი (**img1.jpg**) ეკუთვნის **Category** მოდელს, რომლის ID-ც 5-ია.

მეორე ჩანაწერი (**img2.jpg**) ეკუთვნის **Item** მოდელს, რომლის ID-ც 10-ია.

- ამ შემთხვევაში ContentType არის ContentType Table ობიექტების ID, ხოლო Object_Id ინახავს უშუალოდ ობიექტის ID'ს

Image.content_object

content_object არის **GenericForeignKey**-ის მახასიათებელი, რომელიც Django-ს საშუალებას აძლევს, კონკრეტული ობიექტი მოიძიოს **ContentType** და **object_id** ველების საფუძველზე.

გამოყენება

1. შევქმნათ Management Command'ი
2. წამოვიღოთ 1 კატეგორიის ობიექტი და 1 პროდუქტის ობიექტი
3. შევქმნათ ორი სხვადასხვა სურათი და დავაკავშიროთ
4. წამოვიღოთ კატეგორიასთან დაკავშირებული სურათები
5. წამოვიღოთ პროდუქტთან დაკავშირებული სურათები
6. გავფილტროთ Image მოდელი
7. Image ობიექტით წამოვიღოთ მასთან დაკავშირებული კატეგორია/პროდუქტი

დავუმატოთ სურათი კატეგორიას/პროდუქტს


```
1 item = Item.objects.last()
2 category = Category.objects.last()
3
4 Image.objects.create(url="http://ihateblacks.com", content_object=item)
5 Image.objects.create(url="http://ihateblacks.com", content_object=category)
6
```

გამოვიტანოთ item/category დაკავშირებული სურათები


```
1 class Command(BaseCommand):
2     def handle(self, *args, **kwargs):
3         item = Item.objects.last()
4         category = Category.objects.last()
5
6         print(item.images.all())
7         print(category.images.all())
8
```

გავფილტროთ Image მოდელი

- წამოვიღოთ ყველა სურათი, რომელიც არის დაკავშირებული “Item” მოდელთან


```
1 item_content_type = ContentType.objects.get_for_model(Item)
2 item_images = Image.objects.filter(content_type=item_content_type)
```

რა მოხდა თქვენი აზრით?

დავბეჭდოთ წინა ქმედების Query

```
SELECT "shop_image"."id", "shop_image"."url", "shop_image"."content_type_id",  
"shop_image"."object_id" FROM "shop_image" WHERE  
"shop_image"."content_type_id" = 9
```

შედეგად უნდა მივიღოთ მსგავსი Query (განსხვავებული “id”)

წამოვიღოთ სურათის მეშვეობით კატეგორია/პროდუქტი


```
1
2 item_content_type = ContentType.objects.get_for_model(Item)
3 item_images = Image.objects.filter(content_type=item_content_type)
4
5 image = item_images.first()
6 print(image.content_object)
7
8 category_content_type = ContentType.objects.get_for_model(Category)
9 category_images = Image.objects.filter(content_type=category_content_type)
10
11 image = category_images.first()
12 print(image.content_object)
```